

*Európsky hospodársky a sociálny výbor
Odborná sekcia pre zamestnanosť, sociálne veci a občianstvo
Stredisko na monitorovanie trhu práce*

Pilotná štúdia o implementácii politík EÚ v oblasti zamestnanosti mladých ľudí na národnej úrovni: hľadisko občianskej spoločnosti

DOTAZNÍK

SÚVISLOSTI

Mladých ľudí kríza zasiahla zvlášť tvrdo: v EÚ 28 členských štátov bola v septembri 2013 miera nezamestnanosti mladých ľudí 23,5%. V niektorých krajinách si viac než polovica mladých Európanov na trhu práce nemôže nájsť zamestnanie. Sedem a pol milióna mladých Európanov vo veku od 15 do 24 rokov nie je zamestnaných ani zapojených do procesu vzdelávania alebo odbornej prípravy.

Riešenie krízy zamestnanosti mladých ľudí je prvoradou prioritou európskych inštitúcií, z ktorej vzniklo už niekoľko iniciatív ako napr. **balík opatrení v oblasti zamestnanosti mladých ľudí**¹, **systém záruk pre mladých ľudí**², **Európske združenie učňovskej prípravy**³, **rámec kvality pre stáže**⁴ a **reforma Európskeho portálu pre pracovnú mobilitu, EURES**⁵. V rámci európskeho semestra Rada ministrov EÚ prostredníctvom svojich **odporúčaní pre jednotlivé krajiny**⁶ vyzvala dvadsať členských štátov, aby urýchlene prijali potrebné opatrenia na boj proti nezamestnanosti mladých ľudí. Dvanásť členských štátov bolo priamo vyzvaných, aby implementovalo systém záruk pre mladých ľudí.

¹ Balík opatrení v oblasti zamestnanosti mladých ľudí: [stránky Európskej komisie](#); [stanovisko EHSV](#)

² Systém záruk pre mladých ľudí: [stránky Rady EÚ](#); [stanovisko EHSV](#)

³ Európske združenie učňovskej prípravy: [stránky Európskej komisie](#)

⁴ Rámc kvality pre stáže (COM(2013) 857 final), [stránky Európskej komisie](#) ; [stanovisko EHSV \(v štádiu prípravy\)](#)

⁵ [PortálEURES](#) ; stanovisko EHSV (v štádiu prípravy)

⁶ Odporúčania pre jednotlivé krajiny: [stránky Európskej komisie](#)

V júni 2013 Európska rada prijala plán zameraný na urýchlenie implementácie súčasných iniciatív a programov a zvýšenie zapojenia sociálnych partnerov. Predseda Európskej rady Herman Van Rompuy požiadal vlády členských štátov, sociálnych partnerov a európske inštitúcie, aby spoločne riešili naliehavý problém nezamestnanosti mladých ľudí.

V tejto súvislosti uskutočňuje Stredisko pre monitorovanie trhu práce Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru **pilotnú štúdiu o implementácii politík EÚ v oblasti zamestnanosti mladých ľudí v šiestich vybraných členských štátoch** (Rakúsko, Chorvátsko, Fínsko, Grécko, Taliansko a Slovensko).

Hlavné ciele tejto štúdie sú:

1. umožniť lepšie pochopenie (z hľadiska organizovanej občianskej spoločnosti) politík, ktoré sa prijímajú s cieľom pomôcť mladým ľuďom nájsť si prácu, implementácie týchto politík a ich skutočného vplyvu na zamestnanosť mladých ľudí;
2. posúdiť úroveň zapojenia sociálnych partnerov a organizovanej občianskej spoločnosti a umožniť im predkladať pripomienky, návrhy a odporúčania týkajúce sa politík a prebiehajúcich reforiem a umožniť im povedať svoj názor na úrovni EÚ;
3. nájsť osvedčené postupy alebo konkrétne ťažkosti, s ktorými sa stretávajú členské štáty, a navzájom sa o nich informovať,
4. predkladať EHSV a jeho rôznym útvarom, európskym inštitúciám a ďalším zainteresovaným subjektom zapojeným do politiky zamestnanosti správy, prípadne aj odporúčania.

Táto štúdia sa realizuje prostredníctvom:

- tohto dotazníka, ktorý sa zaoberá hlavne sťažami, učňovskou prípravou, systémom záruk pre mladých ľudí a ktorý je zaslaný rôznym organizáciám v členských štátoch zvoleným pre vykonanie štúdie (organizáciám zamestnávateľov, odborovým zväzom, mládežníckym organizáciám, rôznym mimovládny organizáciám atď.),
- žiadosti o informácie zaslanej verejným orgánom, ktoré majú na starosti zamestnanosť a mládež v príslušných vybraných členských štátoch;
- série rozhovorov v teréne s vybranými organizáciami a prípadne aj verejnými orgánmi.

Na podporu tejto štúdie o dosahu, finalizácie jej obsahu a prípadných odporúčaní zorganizuje Stredisko na monitorovanie trhu práce začiatkom apríla 2014 v Bruseli verejné podujatie na vysokej úrovni. Na toto podujatie budú pozvaní zástupcovia zapojených organizácií, sociálnych partnerov a organizácii občianskej spoločnosti, európskych inštitúcií a európskych skupín expertov.

Ďakujeme Vám za ochotu, spoluprácu a vyplnenie tohto dotazníka.

Sekretariát Strediska na monitorovanie trhu práce (Ana Dumitrache, ana.dumitrache@eesc.europa.eu, +32 (0)2 546 8131) Vám ochotne poskytne akékoľvek ďalšie informácie o tejto pilotnej štúdi.

ÚDAJE O ZAPOJENEJ ORGANIZÁCIÍ

Organizácia	
Kontaktná osoba	
Pozícia	
E-mail	
Telefónne číslo	

STÁŽE

Neexistuje jednotná európska definícia pojmu „stáž“ a často dochádza k zámene pojmov „stáž“, „odborná príprava“ a „učňovská príprava“. Na účely tohto dotazníka sa pod pojmom „stáž“ rozumie: *pracovná prax so vzdelávacou zložkou, ktorá je časovo obmedzená. Účelom stáži je pomôcť stážistovi/stážistke uskutočniť prechod z procesu vzdelávania do zamestnania poskytnutím praktických skúseností, vedomostí a zručností, ktoré dopĺňajú jeho/jej teoretické vzdelanie.*

Predmetom tohto dotazníka sú tzv. *stáže „v rámci voľného trhu“, t.j. stáže dohodnuté medzi stážistom a poskytovateľom stáže (podnik, nezisková organizácia alebo vláda) bez zapojenia tretej strany, ktoré sa zvyčajne vykonávajú po skončení štúdia a/alebo v rámci hľadania zamestnania. Netýka stáží, ktoré sú súčasťou akademických alebo učňovských študijných programov, ani stáží, ktoré sú súčasťou povinnej odbornej prípravy (napr. v medicíne, architektúre atď.)*

1. Dostupnosť miest pre stážistov

Je vo Vašej krajine dostatočná ponuka miest pre stážistov? Prispieva Vaša organizácia alebo jej členovia k dosiahnutiu tohto cieľa? Máte návrhy na zlepšenie?

Odpovedzte prosím a podľa možnosti uveďte príklady:

2. Podnety pre poskytovateľov stáží

Ako hodnotíte opatrenia podnecujúce podniky/hostiteľské organizácie, aby poskytovali stáže, ktoré ponúkajú kvalitný vzdelávací obsah a dôstojné pracovné podmienky?

Odpovedzte prosím a podľa možnosti uveďte návrhy na zlepšenie:

3. Motivácia mladých ľudí

Ako hodnotíte súčasné opatrenia motivujúce mladých ľudí k účasti na stážach? Máte návrhy na zlepšenie?

Odpovedzte prosím a podľa možností uveďte návrhy na zlepšenie:

4. Rámec kvality pre stáže

Čo si myslíte o nedávnom [návrhu Európskej komisie o rámci kvality pre stáže](#) (napr. pokiaľ ide o uzavretie písomnej zmluvy o vykonaní stáže, ciele vzdelávania, pracovné podmienky, práva a povinnosti, trvanie, uznávanie, transparentnosť)? Máte návrhy k realizácii tohto rámca kvality? Ako vnímate aktívne zapojenie sociálnych partnerov do vykonávania rámca kvality pre stáže?

Prosím odpovedzte:

UČŇOVSKÁ PRÍPRAVA

Táto časť sa venuje systémom učňovského vzdelávania, ktoré sa chápu ako formy *počiatočného odborného vzdelávania a prípravy, v rámci ktorých sa formálne kombinuje a strieda odborná príprava v podnikoch (obdobia získavania praktických skúseností na pracovisku) a školská výučba (obdobia teoretického/praktického vzdelávania v škole alebo učňovskom zariadení) a po úspešnom ukončení ktorých absolvent získa vnútroštátne uznaný diplom o ukončení počiatočného odborného vzdelávania a prípravy*. Táto definícia neobsahuje výslovný odkaz na existenciu priameho zmluvného vzťahu medzi zamestnávateľom a učňom⁷.

5. Povedomie

Ako hodnotíte mieru transparentnosti a kvality informácií o systémoch a možnostiach učňovského vzdelávania? Ak sa nazdávate, že je potrebné zlepšenie, máte návrhy? Pomáha Vaša organizácia alebo jej členovia zvýšiť povedomie o učňovskej príprave?

Odpovedzte prosím a podľa možností uveďte príklady:

⁷

Európska komisia, Poskytovanie učňovského vzdelávania v členských štátoch Európskej únie, január 2012

6. Dostupnosť

Čo si myslíte o počte miest ponúkaných na učňovskú prípravu a pokrytí rôznych odvetví (obmedzené na tradičné odvetvia/dostupné v najpokrokovejších odvetviach)? Máte návrhy na budúce opatrenia pre zvýšenie dostupnosti učňovských miest? Prispieva Vaša organizácia alebo jej členovia k dosiahnutiu tohto cieľa?

Odpovedzte prosím a podľa možností uveďte príklady:

7. Obsah

Ako hodnotíte celkový obsah učňovskej prípravy (zložka výučby, monitorovanie a presadzovanie dodržiavania atď.)? Máte návrhy na zlepšenie? Podieľajú sa Vaša organizácia alebo jej členovia na tvorbe obsahu učňovskej prípravy?

Odpovedzte prosím a podľa možností uveďte príklady:

8. Uznávanie

Aký je Váš názor na certifikáciu učňovského vzdelávania a uznávanie kvalifikácií a schopností získaných v rámci učňovskej prípravy?

Prosím odpovedzte:

9. Podnety pre poskytovateľov stáží

Ako hodnotíte opatrenia podnecujúce podniky k poskytovaniu učňovských miest (dotácie na mzdy, príspevky na kompenzáciu nákladov, ukladanie povinností ponúkať učňovské miesta v prípade činnosti pre verejné orgány a pod.)?

Odpovedzte prosím a podľa možností uveďte návrhy na zlepšenie:

10. Motivácia mladých ľudí

Ako hodnotíte existujúce opatrenia motivujúce mladých ľudí k účasti na stážach a súčasné snahy o zatraktívnenie učňovskej prípravy?

Odpovedzte prosím a podľa možnosti uveďte návrhy na zlepšenie:

Európske združenie učňovskej prípravy

[Európske združenie učňovskej prípravy](#) je iniciatíva na zlepšenie kvality a dostupnosti učňovských praxí v celej EÚ a zmenu vnímania vzdelávania prostredníctvom učňovskej prípravy. Jej cieľom je spojiť zainteresované strany ako verejné orgány, sociálnych partnerov, podniky, poskytovateľov odborného vzdelávania a prípravy, zástupcov mladých ľudí a ďalšie kľúčové subjekty, ako napr. obchodné komory, s cieľom koordinovať a zlepšiť rôzne iniciatívy pre vytvorenie úspešných programov typu učňovskej prípravy.

Združenie vzniklo 2. júla 2013 v Lipsku na základe [spoločného vyhlásenia](#) európskych sociálnych partnerov, Európskej komisie a litovského predsedníctva Rady EÚ a viacerých príslubov zo strany podnikov, priemyslu, obchodných komôr, zástupcov priemyslu a remesiel, poskytovateľov odborného vzdelávania a prípravy a zástupcov mládeže.

11. Prispieva Vaša organizácia alebo jej členovia k činnosti Európskeho združenia učňovskej prípravy (napr. prostredníctvom príslubov o plánovanom zvýšení počtu, kvality a atraktívnosti učňovských miest)?

Prosím odpovedzte:

12. Ako by ste hodnotili presadenie dodržiavania spoločných usmernení, ktorými sa zaoberala Rada v októbri 2013 v súvislosti s programami učňovskej prípravy?⁸ Aké výzvy a pozitívne aspekty prinesie podľa Vášho názoru presadenie ich dodržiavania vo Vašej krajine?

Odpovedzte prosím a podľa možnosti uveďte návrhy na presadenie dodržiavania týchto usmernení:

⁸

[Dokument Rady 13568/13.](#)

13. Partnerstvá⁹

Čo si myslíte o existujúcich partnerstvách v oblasti učňovskej prípravy (medzi krajinami a na národnej úrovni, napr. medzi verejnými orgánmi, sociálnymi partnermi, obchodnými komorami, priemyslom a remeslami, mládežníckymi organizáciami a pod.)?

Odpovedzte prosím a podľa možností uveďte príklady z praxe a návrhy na zlepšenie:

14. Efektivita programov stáží a učňovskej prípravy

Ako hodnotíte efektivitu existujúcich programov stáží a učňovskej prípravy pri získavaní udržateľného vzdelávania?

Odpovedzte prosím a podľa možností uveďte návrhy na zlepšenie:

ZÁRUKA PRE MLADÝCH ĽUDÍ

Podľa odporúčania Rady o zriadení systému záruk pre mladých ľudí¹⁰ by členské štáty mali zabezpečiť, aby všetci mladí ľudia vo veku do 25 rokov dostali kvalitnú ponuku zamestnania, ďalšieho vzdelávania, učňovskej prípravy alebo stáže do štyroch mesiacov po strate zamestnania alebo ukončení formálneho vzdelania.

15. Pridaná hodnota

Aký máte názor na vytvorenie systému záruk pre mladých ľudí vo Vašej krajine? Myslíte si, že bude predstavovať pridanú hodnotu k existujúcim opatreniam, ktorých cieľom je poskytnúť mladým ľuďom rýchly prístup k vzdelávaniu, stážam, učňovskej príprave a zamestnaniu?

⁹ http://ec.europa.eu/education/apprenticeship/reform_en.htm

¹⁰ Systém záruk pre mladých ľudí: [Stránky Rady EÚ](#)

Odpovedzte prosím:

16. Charakteristika a realizácia

Ktoré hlavné črty by podľa Vášho názoru mal mať systém záruk pre mladých ľudí (napr. veková skupina, pre ktorú je určený, doba, do uplynutia ktorej mladým ľuďom musí byť ponúknuté riešenie, atď.)? Vidíte slabé alebo/a silné stránky obsahu a/alebo realizácie záruky pre mladých?

Odpovedzte prosím a podľa možností uveďte návrhy na zlepšenie:

17. Priority

Ktoré skupiny mladých ľudí by mali mať v prípade postupnej realizácie systému záruk pre mladých ľudí vo Vašej krajine prednosť (zraniteľné skupiny, dlhodobo nezamestnaní, mladí ľudia s komplexnými potrebami, mladí nezamestnaní, ktorým je len veľmi ťažko pomôcť atď.)?

Odpovedzte prosím:

18. Informovanosť o záruke pre mladých ľudí

Aké opatrenia je podľa Vášho názoru potrebné prijať v záujme zvýšenia povedomia o systéme záruk pre mladých ľudí? Komu by mali byť takéto opatrenia určené (mladým ľuďom, rodičom, zamestnávateľom, poskytovateľom vzdelávania a stáží, verejným službám zamestnanosti, organizáciám vykonávajúcim osvetovú prácu, centrám pre mladých ľudí ...)?

Odpovedzte prosím:

19. Úloha sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti

Ako hodnotíte úlohu, ktorú zohrávajú sociálni partneri a občianska spoločnosť pri vytváraní, realizácii, monitorovaní a hodnotení systému záruk pre mladých ľudí?

Odpovedzte prosím:

20. Úloha Vašej organizácie

Konkrétne akým spôsobom sa podieľa Vaša organizácia alebo jej členovia na vytváraní systému záruk pre mladých ľudí? Ako vnímate úlohu Vašej organizácie alebo jej členov v rámci budúcej realizácie a riadenia systému záruk pre mladých ľudí?

Odpovedzte prosím:

21. Súčinnosť

Je zavedenie záruky pre mladých ľudí vo Vašej krajine príležitosťou na podporu súčinnosti medzi rôznymi zainteresovanými stranami ako službami zamestnanosti, vzdelávacími, sociálnymi a zdravotníckymi službami, sociálnymi partnermi a organizáciami občianskej spoločnosti?

Odpovedzte prosím:

MOBILITA

22. Informovanosť o mobilite

Ako hodnotíte mieru transparentnosti a kvality informácií o nadnárodnej mobilite, vrátane užitočnosti portálu EURES¹¹? Je potrebné prijať ďalšie opatrenia, aby sa toto povedomie zvýšilo? Ak áno, aké a komu by mali byť určené (mladým ľuďom, rodičom, zamestnávateľom, poskytovateľom vzdelávania a stáží, verejným službám zamestnanosti, organizáciám vykonávajúcim osvetovú prácu, centrám pre mladých ľudí ...)?

¹¹

Európska komisia prijala 26. novembra 2012 rozhodnutie modernizovať a zlepšiť Európsky portál pre pracovnú mobilitu, EURES, ktoré je potrebné implementovať od januára 2014 <https://ec.europa.eu/eures/>

Odpovedzte prosím a podľa možností uved'te príklady:

23. Spolupráca medzi členskými štátmi

Myslíte si, že existujú možnosti pre lepšie formy spolupráce medzi Vašou krajinou a inými členskými štátmi s cieľom stimulovať mobilitu mladých ľudí pri hľadaní stáží, učňovskej prípravy a zamestnania - vid' príklad severského pracovného trhu (*Nordic Labour Market*)¹²

Odpovedzte prosím:

ĎALŠIE OTÁZKY

24. Pracovné právo

Prispieva pracovné právo vo Vašej krajine k uzatváraniu pracovných zmlúv na dobu neurčitú/je v tomto ohľade neutrálne/bráni vzniku takých zmlúv?

Odpovedzte prosím:

25. Motivácia mladých ľudí pre účasť na trhu práce

Motivuje podľa Vášho názoru systém (sociálny štát – dávky v nezamestnanosti, sociálne dávky, primerané poskytovanie starostlivosti o deti, boj proti nelegálnej práci a pod.) mladých ľudí k tomu, aby (znovu) vstúpili na trh práce?

Odpovedzte prosím:

¹²

Príklad severského pracovného trhu¹² – Severské krajiny spolupracujú od roku 1985 na programe výmen pre mladých ľudí žijúcich v regióne s názvom [Nordjobb](http://www.nordic-co-operation/agreements/treaties-and-agreements/labour-market). Nordjobb ponúka mladým ľuďom letné brigády v inej severskej krajine za riadnu mzdu a za normálnych podmienok, pričom zahŕňa i dočasné ubytovanie a kultúrny program a aktivity na voľný čas – <http://www.norden.org/en/about-nordic-co-operation/agreements/treaties-and-agreements/labour-market>

Podpora mladých ľudí

Ako hodnotíte poradenstvo pri výbere povolania/poradenské služby poskytované mladým ľuďom? (Sú poskytované v dostatočne včasnom štádiu? Sú prispôsobené individuálnym potrebám? Zapájajú rodiny?)

Odpovedzte prosím a podľa možnosti uveďte návrhy na zlepšenie:

26. Ako hodnotíte súčasné opatrenia pre motiváciu mladých ľudí, aby začali samostatne podnikat'?

Odpovedzte prosím a podľa možnosti uveďte návrhy na zlepšenie:

27. Ako hodnotíte opatrenia, ktoré sa v súčasnosti prijímajú, aby sa predišlo sklamaniu mladých ľudí z toho, že si nevedia nájsť zamestnanie, stáž alebo miesto na učňovskú prípravu resp. aby sa im vrátil optimizmus?

Odpovedzte prosím a podľa možnosti uveďte návrhy na zlepšenie:

28. Hodnotenie opatrení pre zamestnanosť mladých ľudí

Je zavedený systém hodnotenia opatrení s cieľom bojovať proti nezamestnanosti mladých (napr. získavanie spätnej väzby od mladých ľudí o funkčnosti služieb a opatreniach, ktoré im majú pomáhať)?

Odpovedzte prosím a podľa možnosti uveďte Vaše názory o systéme:

29. Partnerstvá a zapojenie zainteresovaných strán do politik zamestnanosti mladých

Ako hodnotíte spoluprácu medzi organizáciami zamestnávateľov, odborovými zväzmi a organizovanou občianskou spoločnosťou vo Vašej krajine v oblasti zamestnanosti mladých ľudí? Dohodli sa sociálni partneri na iniciatívach s cieľom pomôcť mladým ľuďom pri hľadaní zamestnania?

Odpovedzte prosím a prípadne uveďte návrhy na zlepšenie a praktické príklady:

30. Spolupráca medzi členskými štátmi

Ako vnímate možnú **spoluprácu medzi Vašou krajinou a inými štátmi** v oblasti zamestnanosti mladých ľudí? Ponúka Vaša krajina osvedčené politiky a postupy, ktoré by mohli slúžiť ako inšpirácia pre iné členské štáty? Myslíte si, že by bolo vhodné, aby Vaša krajina nasledovala príklad iných krajín?

Odpovedzte prosím a podľa možností uveďte návrhy na zlepšenie:

Ďakujeme Vám za vyplnenie tohto dotazníka.